

ale

Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu

ul. Zielona 8, 61-851 Poznań

tel.: 85 95 710; fax: 85 31 332; e-mail: poznan@rio.gov.pl

adres do korespondencji: skrytka pocztowa nr 223; 60-967 Poznań 9

Poznań, dnia 15 marca 2016 r.

WA-0902/1/2016

Pani
Anna Graczyk
Przewodnicząca Kolegium Prezesów
Rodzinnych Ogrodów Działkowych
Rodzinny Ogród Działkowy „Meblarz”

Pan
Eugeniusz Łuczak
Prezes
ROD „Nad Cybiną”

W związku z pismem z dnia 19 lutego 2016 r., przekazanym przez Wojewodę Wielkopolskiego przy piśmie z dnia 1 marca 2016 r. (znak: KN-I.020.2.2016.22), doręczonym w dniu 3 marca 2016 r., dotyczącym uchwały Nr XV/123/2016 Zgromadzenia Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej” z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie określenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomościach, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu informuje, co następuje.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113, z późn. zm.) regionalne izby obrachunkowe są państwowymi organami nadzoru i kontroli gospodarki finansowej m.in. jednostek samorządu terytorialnego. Właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach określonych przepisem art. 11 ust. 1 ustawy. Zatem Izby badają powyższe uchwały z urzędu,

a nie na wniosek. Ustawy ustrojowe, w tym ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515, z późn. zm.), ograniczają czasowo postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały lub zarządzenia organu jednostki samorządu terytorialnego. Zgodnie z art. 91 ust. 1 ustawy samorządzie gminnym o nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90 ustawy. Nadzór nad działalnością gminną sprawowany jest na podstawie kryterium zgodności z prawem (art. 85 ustawy o samorządzie gminnym).

Uchwała Nr XV/123/2016 Zgromadzenia Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej” z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie określenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomościach, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wpłynęła do tut. Izby w 5 lutego 2016 r. i była przedmiotem badania przez Kolegium Izby na posiedzeniu w dniu 24 lutego 2016 r. Kolegium Izby nie znalazło podstaw do zakwestionowania jej legalności.

Jednocześnie należy wskazać, że zgodnie z art. 64 ust. 3 oraz art. 65 ustawy o samorządzie gminnym, gminy mogą dobrowolnie przekazać związkowi międzygminnemu swoje prawa i obowiązki. Od chwili przekazania wszelkie prawa i obowiązki wykonuje związek we własnym imieniu i na własną odpowiedzialność. Jak stanowi art. 69 tej ustawy, organem stanowiącym i kontrolnym związku jest zgromadzenie związku (ust. 1), w zakresie zadań zleconych związkowi zgromadzenie wykonuje kompetencje przysługujące radzie gminy (ust. 2), do zgromadzenia związku stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące rady gminy (ust. 3).

Ponadto w art. 3 ust. 2a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r. poz. 250) wskazano iż: „*W razie wykonywania przez związek międzygminny zadań, o których mowa w ust. 2, określone w ustawie prawa i obowiązki organów gminy, w tym uchwalanie aktów prawa miejscowego wykonują właściwe organy tego związku*”.

Interpretacja przepisów dotyczących przejmowania przez związki międzygminne praw i obowiązków była wielokrotnie podejmowana przez doktrynę a pogląd na ten temat został utrwalony w orzecznictwie. Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 7 lutego 2011 r. (sygn. akt II SA/Wr 559/10) stwierdził, że: „*Wszelkie prawa i obowiązki gmin uczestniczących w związku międzygminnym, związane z wykonywaniem przekazanych mu we właściwej formie zadań, przechodzą z mocy prawa na*

właściwe organy tego związku, z dniem ogłoszenia statutu związku, o czym stanowi art. 64 ust. 3 u.s.g. W konsekwencji związek staje się podmiotem uprawnionym i zobowiązanym do realizacji przekazanych mu zadań, a równocześnie gmina traci uprawnienie do wykonywania zadań publicznych w takim zakresie, w jakim wykonuje je związek. Biorąc pod uwagę charakter prawny związku, a więc to że ma on osobowość cywilnoprawną i publicznoprawną, chodzi o uzgodnione przez gminy przekazanie (powierzenie) zadań gmin, które związek będzie realizował w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Związkowi mogą być przekazane wszelkie zadania publiczne gmin, zarówno te, których realizacja następuje w formach administracyjnoprawnych, jak i te, które mogą być realizowane w formach cywilnoprawnych.”.

Podobnie kwestię tę przedstawił Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie w wyroku z dnia 22 września 2009 r. (sygn. akt III SA/Kr 1077/08) wskazując, że „Cechą charakterystyczną związku międzygminnego jest jego celowość. Związek międzygminny jest zatem podmiotem powoływanym dla realizacji określonego w ustawie celu. W art. 64 ust. 1 u.s.g. przewidziano ogólnie, że chodzi o wspólne wykonywanie zadań publicznych. Sformułowanie to wymaga doprecyzowania, w istocie bowiem, biorąc pod uwagę charakter prawny związku a więc to, że ma on osobowość cywilnoprawną i publicznoprawną, chodzi o uzgodnione przez gminy przekazanie (powierzenie) zadań gmin, które związek będzie realizował w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Związkowi mogą być przekazane wszelkie zadania publiczne gmin, zarówno te, których realizacja następuje w formach administracyjnoprawnych, jak i te, które mogą być realizowane w formach cywilnoprawnych.”.

Z kolei Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 1 lutego 2000 r. (sygn. akt II SA/Po 606/99) wskazał, iż z dniem ogłoszenia statutu związku określone w statucie zadania stają się zadaniami związku, a gminy, które utworzyły związek zaprzestają wykonywania tych zadań w takim zakresie, w jakim przekazały je związkowi.

Powyższe orzeczenia sądów potwierdzają, iż zawiązanie związku międzygminnego powoduje przeniesienie z mocy prawa kompetencji gmin na związek, który to sam wykonuje wszelkie czynności zarezerwowane dla organów gmin.

Taką samą interpretację przedstawiło Ministerstwo Środowiska stwierdzając, że „(...) Gminy, które zgodnie z obowiązującą procedurą przystąpią do związku gmin cedują ex lege, zgodnie z art. 64 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym w związku z art. 3 ust. 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, swoje prawa i obowiązki na związek w zakresie zadań przekazanych związkowi z dniem ogłoszenia statutu związku. Zadania przekazane przez

gminy stają się zadaniami własnymi związku, ze wszystkimi tego prawnymi implikacjami. Zadania te obejmują zarówno sferę prawa publicznego, jak i sferę prawa prywatnego (cywilnego). Zakres zdolności prawnej związku w stosunku do powierzonych mu zadań jest tożsamy z zakresem zdolności prawnej gmin, które w nim uczestniczą. Zgromadzenie związku międzygminnego utworzonego na podstawie art. 3 ust. 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach może więc uchwalać akty prawa miejscowego wynikające z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w szczególności w zakresie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Zarząd zaś związku międzygminnego jest uprawniony do wydawania wszelkich decyzji administracyjnych wydawanych na podstawie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach na takich samych zasadach jak organy gmin wchodzących w skład związku.” (źródło: <http://www.mos.gov.pl/>).

Tym samym, z dniem ogłoszenia statutu Związek Międzygminny „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej” stał się podmiotem uprawnionym i zobowiązanym do realizacji przekazanych mu zadań. Stosownie zaś do przepisów § 5 ust. 3 statutu Związku należy do niego m.in. planowanie i wykonywanie zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gmin, a w szczególności:

- 1) utworzenie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gmin - Uczestników Związku,
- 2) zapewnienie objęcia wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gmin - Uczestników Związku - systemem gospodarowania odpadami komunalnymi,
- 3) nadzór nad gospodarowaniem odpadami komunalnymi, w tym nad realizacją zadań powierzonych podmiotom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości,
- 4) dokonywanie wyboru metody ustalania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w tym za odbieranie odpadów oraz określanie stawek tych opłat,
- 5) określanie terminów, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- 6) przyjmowanie od właścicieli nieruchomości deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- 7) określanie wzorów deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanych przez właścicieli nieruchomości.

Odnosząc się do kwestii konsultacji społecznych wskazać należy, że regulacje w tym zakresie zawarte zostały w treści samorządowych ustaw ustrojowych. Zgodnie bowiem z art. 5a ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym w wypadkach przewidzianych ustawą oraz w innych sprawach ważnych dla gminy na jej terytorium mogą być przeprowadzone

konsultacje z mieszkańcami gminy. Analogiczne postanowienia zawiera ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1445, z późn. zm.) – w art. 3d ust. 1 oraz ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2015 r. poz. 1392, z późn. zm.) – w art. 10a ust. 1. Konsultacje społeczne mają obligatoryjny charakter m.in. w przypadku:

- 1) tworzenia, łączenia, dzielenia i znoszenia gmin (powiatów) oraz ustalania ich granic (art. 4a ust. 1 w związku z art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 3a ust. 1 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o samorządzie powiatowym),
- 2) nadawania gminie lub miejscowości statusu miasta i ustalania jego granic (art. 4a ust. 1 w związku z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o samorządzie gminnym),
- 3) ustalania i zmiany nazwy gmin (powiatów) oraz siedziby ich władz (art. 4a ust. 1 w związku z art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 3a ust. 1 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy o samorządzie powiatowym),
- 4) utworzenia oraz określenia struktury organizacyjnej i zakresu działania gminnej jednostki pomocniczej (art. 5 ust. 2 i art. 35 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym).

Ponadto jednostki samorządu terytorialnego mogą przeprowadzać konsultacje społeczne we wszelkich sprawach ważnych dla wspólnoty gminnej, powiatowej lub wojewódzkiej.

W zakresie uchwał podejmowanych na podstawie przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, nie przewidziano obowiązku ich konsultacji.

Należy przy tym podkreślić, że kryterium „ważności”, o którym mowa powyżej, nie wynika z przesłanek obiektywnych, lecz (w braku odmiennych regulacji ustawowych) **podlega ocenie w granicach uznania organu posiadającego kompetencje do zarządzenia konsultacji społecznych w trybie fakultatywnym.**

Przechodząc do regulacji dotyczących systemu odbioru odpadów z nieruchomości niezamieszkałych wskazać należy, iż zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności obejmują wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy, systemem gospodarowania odpadami komunalnymi. Na mocy art. 6c ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach: *"Gminy są **obowiązane** do zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy."* W myśl ust. 2: *"Rada gminy **może**, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, postanowić o odbieraniu odpadów*

komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne."

Zgromadzenie Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej” w dniu 12 marca 2013 r. podjęło uchwałę Nr VI/28/2013, w której postanowiło o odbiorze odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, na terenie Gmin – Uczestników Związku GOAP.

Wyjaśniając kwestie dotyczące ww. rodzaju nieruchomości, Ministerstwo Środowiska, wskazywało, że: *„W przypadku gdy jest to działka na której mieszkańcy mieszkają w określonych okresach roku (np. miesiące letnie), wówczas należy złożyć do gminy deklarację z określonymi terminami przebywania na danej nieruchomości. Tak, aby przebywanie w różnych nieruchomościach zapewniało w sumie opłatę za 12 miesięcy. Natomiast w przypadku, gdy jest to działka znajdująca się na terenie wspólnie z innymi działkami (tzw. ogródki działkowe które posiadają zarządcę), na której właściciel przebywa np. w weekendy a odpady są zbierane z całego terenu, wówczas zarządca działek podpisuje umowę na odbieranie odpadów komunalnych, a właściciele poszczególnych działek uiszczają opłatę. W przypadku, gdy gmina na podstawie art. 6c ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach podejmie uchwałę dotyczącą postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne wówczas właściciel nieruchomości (zarządca działek) powinien złożyć deklarację do gminy w terminie określonym w uchwale, o której mowa w art. 6n ust. 1 ww. ustawy.”* (źródło: <http://www.mos.gov.pl/>).

Nowelizacja wprowadzona ustawą z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 87) dała możliwość ustalenia ryczałtowej stawki opłaty od domków letniskowych lub od innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe (art. 6j ust. 3b). Jak wskazało Ministerstwo Środowiska ustawa nie definiuje pojęcia domku letniskowego oraz nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. W związku z powyższym pojęciom tym należy nadać znaczenie przyjęte w języku potocznym. Domki letniskowe nie służą do zaspokajania podstawowych potrzeb mieszkaniowych, tylko do celów związanych z wypoczynkiem. Inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe stanowią dosyć otwartą kategorię nieruchomości, o zaliczeniu do której decydują pełnione funkcje – mieszczą się tu np. ogródki działkowe (zgodnie z art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych; Dz. U. z 2014 r. poz. 40 - podstawowymi celami rodzinnego ogrodu

działkowego jest m.in. zaspokajanie wypoczynkowych i rekreacyjnych potrzeb społeczeństwa poprzez umożliwienie prowadzenia upraw ogrodniczych) (źródło: <http://www.mos.gov.pl/>).

Działając na podstawie upoważnienia wynikającego z ww. przepisu, Zgromadzenie Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej” w dniu 29 stycznia 2016 r. podjęło uchwałę Nr XV/123/2016 w sprawie określenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomościach, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Jak wskazano w uzasadnieniu uchwały ryczałtowa stawka opłaty ustalana jest jako iloczyn średniej ilości odpadów powstających na nieruchomościach, położonych na terenie Związku, wyrażonej w liczbie pojemników oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, za pojemnik określonej pojemności.

Ryczałtowa stawka ww. opłaty została ustalona w wysokości 168,00 zł, w przypadku gdy opłaty są zbierane i odbierane w sposób selektywny oraz 204,00 zł w przypadku gdy odpady są zbierane i odbierane w sposób nieselektywny

Następnie w dniu 29 lutego 2016 r. Zgromadzenie Związku podjęło uchwałę Nr XVII/33/2016 w sprawie zmiany uchwały Nr XV/123/2016, w której ustalono stawkę ryczałtową opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny:

- 1) od domku letniskowego, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe 168,00 zł oraz
- 2) od działki na terenie Rodzinnych Ogrodów Działkowych w rozumieniu ustawy z dnia 13 sierpnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych – wykorzystywanych jedynie przez część roku – 96,00 zł.

W przypadku odpadów zbieranych i odbieranych w sposób nieselektywny stawka dla obu kategorii ww. nieruchomości wynosi 204,00 zł.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do tut. Izby w dniu 9 marca 2016 r. i będzie przedmiotem badania przez Kolegium Izby na posiedzeniu w dniu 23 marca 2016 r.

Jeżeli chodzi o ustalanie wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomościach, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, to przepisy art. 6j ust. 3b i 3c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zawierają następujące wytyczne:

- 1) jest ona uchwalana za rok od domku letniskowego lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe,

2) jest ona ustalana jako iloczyn średniej ilości odpadów powstających na nieruchomościach, o których mowa w ust. 3b, na obszarze gminy, wyrażonej w liczbie pojemników oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 6k ust. 1 pkt 2 (jest to stawka opłaty za pojemnik o określonej pojemności).

Stawka opłaty ryczałtowej, o której mowa powyżej, jest więc ustalana po pierwsze za cały rok, a po drugie od domku letniskowego lub innej nieruchomości rekreacyjno-wypoczynkowej. Jej wysokość nie zależy zatem ani od ilości osób przebywających w różnym czasie na takiej nieruchomości, ani od czasu tego przebywania. Jest ona uśredniona dla wszystkich nieruchomości rekreacyjno-wypoczynkowych na terenie gminy. Trudno ją zatem porównywać wprost z opłatami ustalonymi dla nieruchomości zamieszkiwanych stale, bowiem wielkość tych opłat uzależniona jest z reguły od określonych czynników (ilość osób, ilość zużytej wody, powierzchnia lokalu).

Przechodząc do kwestii dotyczących opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ponoszonej przez osoby określone w piśmie Kolegium Rady Prezesów jako „zameldowane na działce (stały mieszkaniec)”, wskazać należy, że zostały one rozstrzygnięte przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 15 kwietnia 2015 r. (sygn. akt I SA/Gd 166/15). W rozpatrywanej sprawie wnioskodawca wystąpił do Prezydenta Miasta o udzielenie pisemnej interpretacji co do zakresu i sposobu zastosowania prawa, zadając dwa pytania:

1. czy w przypadku zamieszkania na terenie rodzinnego ogrodu działkowego oprócz uiszczenia opłaty ogrodowej do Zarządu "ROD" za wywóz odpadów, będzie on zobowiązany także do ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 6h ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, oraz
2. czy w przypadku zamieszkania na terenie rodzinnego ogrodu działkowego Wnioskodawca będzie zobowiązany złożyć do Prezydenta Miasta deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w oparciu o art. 6m ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Rozstrzygając w sprawie WSA stwierdził, że zgodnie z art. 6h ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, właściciele nieruchomości, o których mowa w art. 6c, są obowiązani ponosić na rzecz gminy, na terenie której są położone ich nieruchomości, opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Zgodnie z art. 6c ust. 1 ww. ustawy, Gminy są obowiązane do zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy.

Z powyższej regulacji wynika z jednej strony obowiązek gminy do zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, a z drugiej strony obowiązek właścicieli tych nieruchomości do uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

We wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej wnioskodawca wskazał, że zamierza zamieszkać na terenie ogródków działkowych. W ocenie Sądu oznacza to, że spełniony zostanie wymóg zamieszkiwania na nieruchomości, wynikający z art. 6c ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Z punktu widzenia tego przepisu znaczenie ma **faktyczne zamieszkiwanie na nieruchomości**, czego skutkiem jest generowanie odpadów komunalnych, bez znaczenia natomiast pozostaje to, że inne ustawy zakazują zamieszkiwania na terenie rodzinnych ogrodów działkowych. Argumenty wnioskodawcy/skarżącego, że rodzinny ogród działkowy ze swojej istoty przeznaczony jest do wypoczynku i rekreacji oraz że ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych w art. 12 wprost zakazuje zamieszkiwania na terenie tych ogrodów, nie mogą zdaniem Sądu odnieść oczekiwanego przez niego skutku. W sytuacji bowiem złamania tego zakazu i zamieszkania na terenie ogródka działkowego, spełniony zostanie wynikający z art. 6c ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach warunek zamieszkania na nieruchomości. Jak wyżej wyjaśniono, dla zastosowania tego przepisu istotny jest jedynie obiektywny fakt zamieszkania na danej nieruchomości.

Bez znaczenia dla interpretacji art. 6c ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach pozostaje też treść art. 15 ust. 2 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, który nakłada na stowarzyszenia ogrodowe obowiązek zapewnienia zbierania odpadów komunalnych na terenie ROD. Zakresy zastosowania obu tych przepisów nie nakładają się wzajemnie. Art. 6c ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach dotyczy wyłącznie tych nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy (nawet jeżeli następuje to z naruszeniem prawa, jak w przypadku zamieszkania na terenie ROD), natomiast art. 15 ust. 2 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych wskazuje jakie obowiązki należą do stowarzyszenia ogrodowego w zakresie odpadów komunalnych wytwarzanych przez właścicieli działek, którzy jedynie je użytkują (tj. nie zamieszkują na nich). Przepisy ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych nie przewidują sytuacji, w której odpady komunalne wytwarzane będą przez osobę zamieszkujejącą na terenie ROD, gdyż zamieszkiwanie na tym terenie jest przez tę ustawę zakazane. Ustawa ta odnosi się zatem wyłącznie do osób użytkujących działki w ramach ROD, natomiast nie do osób je zamieszkujących. Do tej ostatniej kategorii odnosi się natomiast ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Art. 6c ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zobowiązuje gminę do zorganizowania odbioru odpadów od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy i ani art. 15 ust. 2 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych ani żaden inny przepis prawa gminy z tego obowiązku nie zwalnia. Skoro zatem skarżący zdecyduje się zamieszkać na terenie ROD, gmina zobowiązana będzie do zapewnienia odbioru odpadów komunalnych przez niego wytwarzanych na tej nieruchomości, a skarżący zobowiązany będzie do uiszczenia opłaty z tego tytułu, **bez względu na jego zobowiązania względem stowarzyszenia ogrodowego**. W związku z tym skarżący zobowiązany będzie także do złożenia deklaracji, o której mowa w art. 6m ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w myśl którego właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych.

W tym miejscu zasadnym jest przywołanie uchwały Nr 224/2015 Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców z dnia 30 września 2015 r. w sprawie wytycznych dla zarządów ROD i ogrodów objętych ustawą śmieciową, w której Prezydium w § 1 ustaliło m.in. następujące wytyczne:

- „1) zarządy ROD powinny stosować zasady wywozu śmieci, obowiązujące na terenie gminy, gdzie położony jest ROD.*
- 2) zarządy ROD powinny na bieżąco śledzić zmiany odnoszące się do nowych zasad wywozu śmieci m.in. na stronach internetowych gmin. W szczególności, zarządy ROD powinny śledzić ewentualne zmiany w stawkach opłat oraz ewentualne zwolnienia z opłat za wywóz śmieci, którymi gmina może objąć pewne frakcje odpadów (np. odpady zielone).*
- 3) zarządy ROD nie powinny dopuszczać do zamieszkiwania na działkach. W przeciwnym razie, gmina może uznać tereny ROD jako nieruchomości zamieszkiwane, dla których obowiązują wyższe stawki opłat niż dla nieruchomości niezamieszkiwanych. W szczególności, że działki w rodzinnych ogrodach działkowych służą wyłącznie celom rekreacyjnym i uprawowym. Obowiązuje na nich całkowity zakaz zamieszkiwania i zameldowania”.*

Dodatkowo przytoczyć należy komunikat Prezydium KR PZD w sprawie zasad rozliczania wywozu śmieci przez działkowców zamieszkujących na terenie ROD z dnia 18 lutego 2016 r., w którym stwierdza się, że:

- 1. działkowiec, który wbrew przepisom obowiązujących w PZD zamieszkuje na działce w ROD winien indywidualnie opłacać wywóz śmieci z działki w ROD. Rozliczanie*

z wywozu śmieci winno następować na podstawie deklaracji opłaty za wywóz śmieci z nieruchomości zamieszkałej, składanej do gminy przez osobę zamieszkujejącą na działce w ROD

- 2. niezależnie od zamieszkiwania na działce w ROD, każdy działkowiec winien partycypować w kosztach funkcjonowania ROD przypadających na jego działkę poprzez uiszczanie opłat ogrodowych, obejmujących m.in. koszty wywozu śmieci z terenów ROD nic nie stoi na przeszkodzie, aby działkowiec, który zamieszkuje działkę w ROD, w związku z ponoszeniem opłaty ogrodowej negocjował z gminą wysokość ponoszonej opłaty za wywóz śmieci z jego działki rodzinnej. Nie ma to jednak wpływu na zobowiązania wobec ROD związane z obowiązkiem uiszczenia opłaty ogrodowej, która obowiązuje w pełnej wysokości.*

PREZES IZBY

Grzegorz Wroblewski

